

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

A

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

Egz. Nr 1

**ANEKS DO PODRĘCZNIKA
DZIAŁANIA BOJOWE DYWIZJI (DZ, DPanc)
nr bibl. 01032**

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

44913

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1984

A

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ**

JAWNE

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~

Egz. Nr 1

**ANEKS DO PODRĘCZNIKA
DZIAŁANIA BOJOWE DYWIZJI (DZ, DPanc)
nr bibl. 01032**

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ewid. _____

44913

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGOLNEJ

JAWNE

~~SECRET~~
~~SECRET~~

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI OGOLNEJ

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

Egz. nr 1

ptk dypl. Witold WBJCIK

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1989 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. Nr 11 poz. 95)
podpis

A N E K S
do podręcznika
DZIAŁANIA BOJOWE DYWIZJI
/DZ, DPanc/
nr bibl. 01032

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ewid.

44913

WARSZAWA

PAZDZIERNIK

1983 r.

021 345 Inf. str. 30/81

Opracowania zmian i uzupełnień na podstawie "Regulaminu
Walki Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej Część I /Dywizja, brygada, pułk/ /Projekt/ wydanego przez
MON GZSzB./nr. of. 674, 1983r./ dokonał zespół oficerów w składzie:

1. ppłk dypl. Zygmunt KONIECZNY - rozdział I, redakcja ogólna.
2. mjr dypl. Andrzej KAMER - rozdział II.
3. płk dypl. Wiesław PAJAK - rozdział III, IV
kpt. dypl. Stanisław WROBEL - podrozdziały 1-5,
4. ppłk dypl. Ryszard WROBLEWSKI - rozdział IV podr. 6-8.
5. mjr dypl. Jerzy ZIELINSKI - rozdział IV, podr. 9-11.
6. ppłk dypl. Michał HUZARSKI - rozdział V
7. kpt. dypl. Krzysztof CHOJNACKI
8. ppłk dypl. Janusz KARPINSKI - rozdział VIII.
9. mjr dypl. Julian MAJ

SPIS TRESCI

1. Rozdział I. Zasady ogólne	4
2. Rozdział II. Marsz i przewozy wojsk	9
3. Rozdział III. Natarcie	11
4. Rozdział IV. Obrona	37
5. Rozdział V. Wycofanie	42
6. Rozdział VI. Walka w okrążeniu i wyjście z okrążenia . .	43
7. Rozdział VII. Działania rajdowe	44

ROZDZIAŁ-I. ZASADY OGÓLNE

1. Pojęcie taktyki ogólnej

str. 13 - przed tekstem w ramce uzupełnia się o tekst:

Działania bojowe - forma operacyjnego użycia związków taktycznych i operacyjnych rodzajów sił zbrojnych w operacji /walce/ wyższego szczebla dla realizacji kolejno wynikających zadań operacyjnych, operacyjno-taktycznych lub taktycznych. Różnorodne działania bojowe wojsk obrony przeciwlotniczej, wojsk lotniczych i marynarki wojennej stanowią systematyczne działania bojowe.

Walka - zasadnicza forma działania taktycznego wojsk lądowych, lotnictwa i marynarki wojennej; zorganizowane starcie zbrojne związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów walczących stron, wyrażające się w uzgodnionych co do celu, miejsca i czasie uderzeniach, ogniu i manewrze dla zniszczenia /rozbicia/ nieprzyjaciela i wykonania innych zadań taktycznych w określonym rejonie i krótkim czasie. Walka stanowi jedyny cel do osiągnięcia zwycięstwa. Zniszczenie nieprzyjaciela i zwycięstwo w walce osiąga się przez silne uderzenie wszystkich rodzajów broni, w tym również bronią jądrową, a także aktywnymi i zdecydowanymi działaniami związków taktycznych i oddziałów z zastosowaniem elastycznego manewru. Walka może być ogólnowojskową, powietrzną, przeciwpowietrzną i morską.

Uderzenie - część składowa walki; polegająca na jednoczesnym rażeniu zgrupowań wojsk i obiektów nieprzyjaciela przez oddziaływanie bronią jądrową, konwencjonalną lub wojskami.

W zależności od rodzaju stosowanych sił i środków uderzenia mogą być: jądrowe, ogniowe, raketowe, raketowo-artyleryjskie, lotnicze oraz uderzenia wojsk; a ze względu na uczestniczące w nich środki walki i rażone obiekty - zmasowane, ześrodkowane, grupowe i pojedynczo.

Ogień - jeden z podstawowych środków niszczenia nieprzyjaciela w walce na lądzie, morzu i w powietrzu. Efektywność ognia osiąga się przez jego zmasowanie, zaskoczenie, celność i umiejętnie nim kierowanie.

Manewr - zorganizowane przegrupowanie wojsk /sił/ w toku walki na nowy kierunek /rubież/, w rejon wyjściowy/ w celu zajęcia dogodnego położenia w stosunku do nieprzyjaciela i stworzenia odpowiedniego ugrupowania sił i środków.

2. Rodzaje sił zbrojnych, ich skład i przeznaczenie

str. 15 w 17 wprowadza się dodatkowo "lotnictwo wojsk lądowych"

a dalej tekst otrzymuje brzmienie: "związki taktyczne i oddziały wojsk specjalnych /rozpoznawcze, inżynieryjne, chemiczne, łączności, walki radioelektronicznej, zabezpieczenia technicznego, topogeodezyjnego, meteorologicznego i ochrony tyłów/; związki taktyczne, oddziały, pododdziały i urządzenia tyłowe.

Lotnictwo wojsk lądowych organizacyjnie wchodzi w skład ogólnowojskowych związków operacyjnych i taktycznych, a jednocześnie jest częścią składową wojsk lotniczych. Organizacyjnie wojska lądowe składają się z armii ogólnowojskowych, dywizji, brygad, pułków, rejonów umocnionych i samodzielnych oddziałów.

str. 16 w. 16 wprowadza się nowy tekst:

"Brygady zmechanizowane i pancerne są ogólnowojskowymi związkami taktycznymi przeznaczonymi do wykonania zadań taktycznych zbliżonych do zadań dywizji zmechanizowanej i pancernej."

str. 18 w. 17 wprowadza się tekst:

"Lotnictwo wojsk lądowych jest środkiem dowódcy frontu, armii ogólnowojskowych, dywizji zmechanizowanych /pancernych/. Przeznaczone ono jest do niszczenia naziemnych /morskich/, przede wszystkim ruchomych obiektów na przednim skraju i w ugrupowaniu taktycznym nieprzyjaciela oraz jego desantów powietrznych; przerzutu desantów powie-

trznym; ustawiania zapór minowych; prowadzenia rozpoznania taktycznego, walki radioelektronicznej i innych zadań dotyczących zabezpieczenia walki.

Rodzajami lotnictwa wojsk lądowych jest lotnictwo szturmowe /śmigłowce bojowe/ transportowe /śmigłowce transportowo-bojowe i transportowo-desantowe/, rozpoznawcze /samoloty bezpilotowe, śmigłowce rozpoznawczo-obszernicze i samoloty rozpoznawcze/ i specjalne śmigłowce i samoloty walki radioelektronicznej, śmigłowce dowodzenia i łącznikowe, śmigłowce poszukiwawczo-ratownicze i sanitarne/.

Organizacyjnie lotnictwo wojsk lądowych składa się z pułków śmigłowców bojowych, eskadr śmigłowców i pododdziałów samolotów bezpilotowych.

Oddziały i pododdziały lotnictwa wojsk lądowych mogą być w podporządkowaniu frontowym i armijnym, a eskadry śmigłowców wchodzić w skład dywizji zmechanizowanych /pancernych/. Oddziały lotnictwa wojsk lądowych wchodzące w skład armii ogólnowojskowych lub przekazane w ich podporządkowanie, wykorzystywane są zgodnie z decyzjami i według planów dowódców armii. Niektóre oddziały /pododdziały/ śmigłowców na okres wykonania zadań bojowych mogą być przekazane w podporządkowanie dowódcom dywizji zmechanizowanych /pancernych/, operacyjnych grup manewrowych, związków taktycznych i oddziałów desantowo-szturmowych i działań według ich planów.

3. Zasady walki ogólnowojskowej i ich charakterystyka

Utr. 23 w.25 wprowadza się zmieniony tekst:

"Podstawowymi zasadami walki ogólnowojskowej są: stała gotowość bojowa związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów; wysoka aktywność; zdecydowanie i ciągłość prowadzenia walki; działanie z zaskoczenia; uzgodnione użycie rodzajów wojsk i wojsk specjalnych w walce oraz zapewnienie między nimi ciągłego współdziałania; zdecydowane skupienie wysiłków wojsk na kierunku /w rejonie/ głównym, w

odpowiednim czasie; manewr oddziałami i pododdziałami, uderzeniami jądrowymi i ogniem; uwzględnianie i wykorzystanie moralno-politycznego i psychologicznego czynnika w interesie wykonania postawionego zadania; wszechstronne zabezpieczenie walki; utrzymanie i ciągłe odtwarzanie zdolności bojowej wojsk; stanowcze i ciągłe dowodzenie wojskami; niezłomność w osiągnięciu założonych celów, konsekwentna realizacja powziętych decyzji i postawionych zadań.

s.29 w.25 wprowadza się nowy tekst:

Uwzględnianie i wykorzystanie moralno-politycznego i psychologicznego czynnika w interesie postawionego zadania, stanowi istotny warunek dla uzyskania powodzenia w walce. Osiąga się to przez: głęboką znajomość stanu moralno-politycznego i psychologicznego wojsk własnych, organizację i prowadzenie aktywnej pracy politycznej dla jego umocnienia, systematyczne studiowanie, cech moralno-politycznych nieprzyjaciela, wykrycie jego silnych i słabych stron, aktywne przeciwdziałanie dywersji ideologicznej i propagandzie, ukierunkowane oddziaływanie ideologiczne i psychiczne na wojska i ludność nieprzyjaciela.

Utrzymanie i ciągłe odtwarzanie zdolności bojowej wojsk polega na organizacji i realizacji przedsięwzięć w zakresie zapewnienia wysokiego stopnia wyszkolenia bojowego oddziałów i pododdziałów, terminowego ich ukończenia i zabezpieczenia we wszystko co jest niezbędne do prowadzenia walki, a także utrzymania gotowości wojsk do wykonania postawionych zadań i szybkiego odtwarzania zdolności bojowej.

Odtwarzanie zdolności bojowej obejmuje: odtwarzanie naruszonego systemu dowodzenia, ustalenie stopnia zdolności bojowej oddziałów /pododdziałów/; sprecyzowanie zadań bojowych oddziałom /pododdziałom/ które zachowały zdolność bojową oraz oddziałom /pododdziałom/ wydzielonym do osłony rejonów, w których odtwarzana jest zdolność bojowa

wojsk; wyprowadzenie oddziałów /pododdziałów/ ze stref skażeń i rejonów zniszczeń, pożarów i zatopień; uzupełnianie oddziałów /pododdziałów/ stanem osobowym, uzbrojeniem, techniką bojową, raketami, amunicją, paliwem i innymi środkami materiałowymi; utrzymanie wysokiego stanu moralno-politycznego i psychologicznej odporności stanu osobowego.

Odtwarzanie zdolności bojowej wojsk realizuje się, z zasady z zachowaniem dotychczasowej struktury organizacyjnej. Nie wyklucza się także tworzenia jednostek zbiorczych.

W pierwszej kolejności otwiera się zdolność bojową tych oddziałów /pododdziałów/, które poniosły najmniejsze straty i skierowuje się je do prowadzenia działań bojowych.

Stanowcze i ciągłe dowodzenie wojskami, niezłomność w osiągnięciu założonych celów, konsekwentna realizacja powziętych decyzji, pozwalają najskuteczniej i maksymalnie wykorzystać możliwości bojowe wojsk w czasie wykonywania zadań. Osiąga się to przez: stałą znajomość sytuacji, terminowe powzięcie decyzji i konsekwentne jej wprowadzenie w życie; osobistą odpowiedzialność dowódców i szefów wszystkich szczebli za powzięte decyzje; właściwe wykorzystanie podległych wojsk i rezultatów wykonanych zadań; prawidłową organizację, terminowe przesunięcie i zabezpieczenie żywotności punktów dowodzenia, zapewnienie ciągłej łączności z wojskami, centralizację dowodzenia.

Centralizacja dowodzenia nie powinna ograniczać inicjatywy podwładnych.

ROZDZIAŁ II. MARSZ I PRZEWOZY WOJSK

1. Ogólne zasady marszu i przewozu

Wprowadza się następujące brzmienie:

str.32 w.3. Na przestrzeni dobowego zasięgu marszu /kolumny mieszane i czołgowe do 300 km, samochodowe do 400 km/ może znajdować się 40-45 różnych rzek i kanałów, z tego 35-40 o szerokości 5-60m, 3-5 o szerokości 60-150m i 1-2 powyżej 150m.

str.33 w.20. Dywizji do wykonania marszu wyznaczają się drogi marszu, a niekiedy pas marszu.

W przewidywaniu wejścia do walki dywizji wyznaczają się nie mniej niż dwie główne drogi marszu, a w marszu na dużą odległość /ponad jeden marsz dobowy/ bez zagrożenia zetknięcia się z nieprzyjacielem - jedną - dwie główne drogi marszu.

str.34 w.7. Linie wyrównania wyznaczają się co 3-4 godz. marszu.

2. Możliwości marszowe dywizji

str.36 w.21. 'Średnia' prędkość marszu, bez uwzględniania czasu na odpoczynki, może wynosić: dla kolumn mieszanych czołgowych - 25-30km/godz.; dla samochodowych 30-40 km/godz. i więcej.

Odległość marszu w ciągu doby może wynosić: dla kolumn mieszanych i czołgowych - do 300 km, dla samochodowych - do 400 km.

str.37 w.9. Podczas marszu dywizji w celu zachowania zdolności fizycznej ludzi, sprawdzenia stanu technicznego pojazdów mechanicznych i usunięcia uszkodzeń, zabezpieczenia materiałowego i uporządkowania kolumn wyznaczają się postoje jednogodzinne po każdych trzech - czterech godzinach marszu oraz jeden postój dwugodzinny w drugiej połowie marszu dobowego. Po wykonaniu marszu dobowego wyznaczają się odpoczynek dzienny /nocny/, a w marszu na dużą odległość, w razie potrzeby, wyznaczają się odpoczynek dobowy po każdych trzech - pięciu marszach dobowych.

3. Zasady tworzenia ugrupowania marszowego

str.38 w.34. Ugrupowanie marszowe dywizji obejmuje:

- oddział wydzielony;
- ubezpieczenie marszowe;
- oddziały zabezpieczenia ruchu;
- kolumny sił głównych;
- kolumny oddziałów zabezpieczenia technicznego;
- kolumny tyłowe.

str.39 w.7. Odległości między pułkami mogą wynosić do 5 km, między batalionami /dywizjonami/ - 2-3 km, między pojazdami - 25-50m.

str.40 w.33. Odległość awangardy wynosi 20-30 km, szpicy czołowej - 5-10 km, szpicy czołowej pułku maszerującego za pułkiem czołowym - do 3 km, szpicy bocznej lub tylnej - do 5 km.

str. 41 w.11. Oddział wydzielony może być wysłany z pułku zmechanizowanego na odległość do 70 km, a w sile batalionu na odległość do 40 km.

4. Organizacja marszów i przewozów

str.49 w.16. Po analizie zadania i ocenie sytuacji dowódca dywizji podejmuje decyzję do marszu, gdzie w zamiarze określa ugrupowanie marszowe, oraz podział sił i środków na kolumny, skład, zadanie oraz odległość ubezpieczenia marszowego; drogi marszu i średnią prędkość marszu, rubież wyjściową i linie wyrównania, ilość i czas trwania postojów w pierwszym marszu dobowym; organizację obrony przeciwlotniczej w czasie marszu, sposób i kolejność przebazowania pododdziału śmigłowców. Przewidując zetknięcie się z nieprzyjacielem lub konieczność pokonania rejonów zniszczeń i stref skażeń, precyzuje zamiar działań wojsk w tych warunkach.

ROZDZIAŁ III. NATARCIE

1. Ogólne zasady natarcia✓ 1.1. Istota natarcia i znaczenie przewagi:

str.70 - winno być - Natarcie - podstawowy rodzaj walki, które prowadzi się w celu rozbicia npla i opanowania ważnych rejonów, /rubieży, obiektów/, terenu. Istota natarcia polega na rażeniu npla wszystkimi posiadanymi środkami, zdecydowanym ataku, szybkim ruchu wojsk w głąb jego rozmieszczenia, zniszczeniu lub wzięciu do niewoli jego siły żywej, zdobyciu uzbrojenia, techniki bojowej, różnych obiektów i określonych rejonów /rubieży/ terenu.

✓ 1.2. Formy natarcia

str.71 - winno być - W zależności od sytuacji i otrzymanych zadań natarcie może być prowadzone na broniącego się, nacierającego lub wycofującego się npla.

Natarcie dywizji na broniącego się npla zwykle rozpoczyna się przełamaniem jego obrony na wąskim odcinku, polegającym na dokonaniu w niej wyłomu uderzeniami wszystkich rodzajów broni i zdecydowanym atakiem oddziałów zmechanizowanych i czołgów, a następnie poszerzenie go w kierunku skrzydeł i w głąb.

W warunkach użycia broni jądrowej przełamanie rozpoczyna się zwykle wykonaniem uderzeń jądrowych i krótkiego ogniowego przygotowania ataku, natomiast w warunkach użycia zwykłych środków rażenia, z zasady wykonuje się dłuższe i silne ogniowe przygotowanie ataku.

Natarcie na nacierającego nieprzyjaciela przyjmuje formę boju spotkaniowego, a na wycofującego się - przeważnie formę pościgu.

✓ 1.3. Miejsce i rola dywizji w natarciu

str.74 - winno być - Dywizja zmechanizowana i dywizja pancerna mogą nacierać w pierwszym rzucie armii, być w jej drugim rzucie lub odwodzie ogólnowojskowym albo wchodzić w skład operacyjnej grupy manewrowej frontu /armii/.

Dywizję pancerną wykorzystuje się z zasady na kierunku głównego ude-

rzenia do rozbicia głównego zgrupowania uderzeniowego npla i rozwinięcia natarcia w głąb. Pułk czołgów i pułk zmechanizowany na bojowych wozach piechoty dywizji zmechanizowanej zwykle wykorzystuje się w pierwszym lub drugim rzucie dywizji na kierunku głównego uderzenia; pułk zmechanizowany na transporterach opancerzonych z zasady - w pierwszym rzucie.

Batalion czołgów pułku zmechanizowanego /batalion zmechanizowany pułku czołgów/ podczas przełamania npla zazwyczaj przydziela się batalionom zmechanizowanym /czołgów/ pierwszego rzutu. W czasie rozwijania natarcia w głąbi może on działać samodzielnie w pełnym składzie.

1.4. Zadania i tempo natarcia

str. 76 - winno być - Dywizja zmechanizowana /pancerna/ pierwszego rzutu naciera w pasie 10-20 km, pułk - do 5 km, batalion - na froncie do 2 km.

W natarciu na broniącego się npla dywizja przełamuje obronę z zasady na jednym odcinku. W warunkach użycia tylko zwykłych środków rażenia szerokość odcinka przełamania może wynosić: dywizji - do 4km, pułku - do 2 km; bateria w tym wypadku naciera na froncie do 1 km. W natarciu z użyciem broni jądrowej odcinek przełamania może być szerszy, a niekiedy może pokrywać się z pasem natarcia.

Podczas rozwijania natarcia w głąbi operacyjnej w oderwaniu od innych związków taktycznych, dywizji wyznacza się zwykle zamiast pasa - kierunek natarcia.

Srednie tempo natarcia wojsk może wynosić 40-50 km na dobę; w terenie dogodnym, w natarciu na słabego npla może ono być większe, a w terenie trudnodostępnym oraz w natarciu na silnie umocnioną i głęboko urzutowaną obronę - mniejsze.

Głębokość zadania bojowego dywizji z uwzględnieniem możliwego tempa natarcia wynosi zwykle do 50 km na dobę, podczas przełamania rejonów umocnionych i natarcia w terenie trudnodostępnym - 30-35km.

w natarciu w terenie równinnym i średniopociętym na słabego npla - do 80 km.

Dywizji pierwszego rzutu określa się zwykle zadanie bliższe i zadanie dalsze /które z zasady jest także zadaniem dnia/; podczas przełamania zawczasu przygotowanej i rozbudowanej pod względem inż. obrony npla, rejonów umocnionych i forsowania dużych przeszkód wodnych - zadanie bliższe, zadanie następne i zadanie dalsze /które z zasady jest także zadaniem dnia/. Ponadto, dowódca dywizji jest informowany o zadaniu na dzień następny.

Zadaniem bliższym dywizji pierwszego rzutu jest zwykle rozbicie broniącego się npla w swoim pasie natarcia i opanowanie rubieży jego odwodów dywizyjnych; zadaniem następnym - rozwinięcie natarcia, rozbicie podchodzących odwodów npla i opanowanie rubieży wyznaczonej na pierwszą dobę natarcia.

W czasie przełamania zawczasu przygotowanej i rozbudowanej pod względem inżynieryjnym obrony npla rejonów umocnienia i forsowania dużych przeszkód wodnych zadaniem bliższym dywizji może być rozbicie, w swoim pasie natarcia, pierwszego rzutu broniącej się dywizji npla i opanowanie rubieży brygadowych odwodów; zadaniem następnym - rozbicie odwodów dywizyjnych npla i opanowanie ich rubieży; zadaniem dalszym - rozwinięcie natarcia i opanowanie rubieży wyznaczonej na pierwszą dobę natarcia.

Dywizji drugiego rzutu określa się zadanie bliższe i kierunek dalszego natarcia.

Pułkowi pierwszego rzutu określa się zadanie bliższe, zadanie następne i kierunek dalszego natarcia.

Pułkowi drugiego rzutu określa się zadanie bliższe i kierunek dalszego natarcia.

Kierunek głównego uderzenia określa wyższy przełożony lub ustala dowódca dywizji na całą głębokość natarcia lub tylko na głębokość zadania bliższego. W toku natarcia może on ulegać zmianie.

Na kierunku głównego uderzenia stwarza się i ciągle utrzymuje się przewagę sił i środków nad nplem.

1.5. Sposoby przejścia do natarcia

str. 78 - winno być - Natarcie dywizji na broniącego się npla może być prowadzone z marszu lub z bezpośredniej styczności z nim.

W warunkach użycia broni jądrowej zasadniczym sposobem przejścia do natarcia jest natarcie z marszu.

Natarcie na broniącego się npla z marszu zwykle prowadzi się z rejonu wyjściowego położonego w odległości 20-40 km od przedniego skraju obrony npla z rozwinięciem oddziałów w ugrupowanie bojowe do ataku z marszu.

Natarcie na broniącego się npla z bezpośredniej styczności z nim, dywizja wykonuje w ugrupowaniu bojowym oddziałów stworzonym odpowiednio wcześniej, po dokonaniu niezbędnego przegrupowania.

1.6. Ugrupowanie bojowe dywizji do natarcia i zadania poszczególnych jego elementów.

str. 80 - winno być - Ugrupowanie bojowe dywizji w natarciu składa się z jednego lub dwóch rzutów. Gdy dywizja jest ugrupowana w jednym rzucie, wydziela się silny odwód ogólnowojskowy.

W zależności od otrzymanego zadania, składu broniącego się zgrupowania npla, ugrupowania, głębokości i inżynierskiej rozbudowy jego obrony, stopnia jej obezwładnienia i charakteru terenu, w pierwszym rzucie mogą nacierać dwa - trzy pułki, a w drugim jeden - dwa pułki.

Podczas przełamywania rejonu umocnionego, szturm dużego miasta i w terenie z ograniczoną ilością dostępnych kierunków, ugrupowanie bojowe dywizji może być tworzone w trzy rzuty.

Ugrupowanie bojowe dywizji do natarcia w zależności od wykonywanego zadania może składać się z pododdziałów pierwszego rzutu, drugiego rzutu /niekiedy - trzeciego rzutu/ lub odwodu ogólnowojskowego, oddziału rakiet, dywizyjnej grupy artylerii, oddziału obrony

przeciwlotniczej, pododdziału śmigłowców, odwodu przeciwpancernego, oddziału zaporowego, tyłów dywizyjnych, ponadto może być organizowany - oddział wydzielony, oddział /oddziały/ obejścia, oddział rajdowy.

Dla podejścia dywizji do obrony npla wybiera się możliwie dużą ilość dróg marszu. Każdemu pułkowi pierwszego rzutu wyznacza się jedną - dwie drogi marszu.

Dla zapewnienia zorganizowanego podejścia oddziałów, jednoczesnego ich ataku wyznacza się rubież wyjściową, rubież rozwinięcia i rubież ataku.

Rubież rozwinięcia w kolumny batalionowe wyznacza się poza zasięgiem skutecznego ognia głównej masy artylerii npla, zwykle w odległości 12-15 km od przedniego skraju jego obrony.

Rubież rozwinięcia w kolumny kompanijne wyznacza się poza zasięgiem ognia wyrzutni przeciwpancernych pocisków kierowanych, czołgów i dział npla strzelających na wprost, zwykle w odległości 4-6 km od przedniego skraju jego obrony.

Rubież ataku wybiera się w takiej odległości, aby podejście pododdziałów zmechanizowanych i czołgów do niej mogło być wykonane skrycie, a jej odległość zapewniała prowadzenie im skutecznego ognia z podstawowych rodzajów broni i pozwalała bez zatrzymania, na maksymalnej szybkości osiągnąć przedni skraj obrony npla w nakazanym czasie /"G"/. Może ona być wyznaczona w odległości do 600m od przedniego skraju obrony npla, a niekiedy i więcej.

W zależności od sytuacji i charakteru terenu odległości tych rubieży mogą być inne.

W wypadku, gdy uderzenia jądrowe wykonywane na punkty oporu położone na przednim skraju obrony npla, wyznacza się rubież bezpieczeństwa. Wojska po podejściu do niej wykonują niezbędne przedsięwzięcia związane z obroną przed tymi uderzeniami. Uderzenia jądrowe wykonuje się przed podejściem wojsk do tej rubieży.

W sprzyjających warunkach dywizja może zajmować położenie wyjściowe do natarcia po podejściu z głębi, z jednoczesnym luzowaniem wojsk broniących się w bezpośredniej styczności z nplem. W tym wypadku pułk czołgów zajmuje rejon wyczekiwania, a bataliony czołgów pułków zmechanizowanych pierwszego rzutu - pozycje wyczekiwania. Odległość rejonu wyczekiwania dla pułku pierwszego rzutu wynosi 12-15 km, drugiego rzutu - 15-20 km, a pozycji wyczekiwania - 6-8km od przedniego skraju obrony.

Dywizji w natarciu z bezpośredniej styczności z nplem wyznacza się rejon wyjściowy. Powinien on zapewnić skryte rozmieszczenie, małą wrażliwość na uderzenia wszystkich rodzajów broni npla i dogodne warunki przejścia do natarcia.

Rejon wyjściowy rozbudowuje się pod względem inżynieryjnym, z uwzględnieniem tworzonego ugrupowania bojowego. Przygotowanie jego wykonuje się pod pozorem rozbudowy obrony, głównie w nocy. Przygotowane obiekty należy dokładnie maskować.

2. Organizacja natarcia

str.87 - winno być - Przygotowanie natarcia w dywizji rozpoczyna się po otrzymaniu zadania bojowego od wyższego przełożonego. Obejmuje ono: organizację walki /podjęcie decyzji, postawienie zadań bojowych oddziałom i pododdziałom, organizację współdziałania, kompleksowego porażenia jądrowego i ogniowego, wszechstronnego zabezpieczenia walki i dowodzenia, planowanie walki/; przygotowanie dywizji do wykonania zadania bojowego; przygotowanie rejonu wyjściowego do natarcia, organizację i prowadzenie pracy politycznej; kontrolę gotowości oddziałów do wykonania zadania i inne przedsięwzięcia.

2.1. Podjęcie decyzji

str.88 - winno być - Decyzję do natarcia dowódca z zasady podejmuje z mapy. W zamierze walki dowódca dywizji określa: kierunek głównego uderzenia i odcinek przełamania; jakiego npla, w jaki sposób i w

jakiej kolejności rozbić; wymagany /niezbędny/ stopień kompleksowego porażenia ogniowego npla, obiekty bronią jądrową i zwykłymi środkami rażenia oraz sposób ich użycia; ugrupowanie bojowe dywizji; rubież wyjściową, rubież rozwinięcia i bezpieczeństwa, rubież ataku i drogi marszu.

Decyzję podjętą z mapy, dowódca dywizji zobowiązany jest uściślić w terenie. W związku z tym prowadzi rekonesans.

2.2. Rekonesans i postawienie zadań

str.96 - winno być - Dowódca dywizji prowadzi rekonesans, w którym uczestniczą dowódcy pułków i samodzielnych pododdziałów, szefowie rodzajów wojsk i służb oraz dowódcy przydzielonych i wspierających oddziałów /pododdziałów/. Podczas rekonesansu dowódca dywizji studiuje teren w pasie natarcia, określa jego wpływ na wykonanie zadania bojowego i (uściśla):

- przedni skraj obrony nieprzyjaciela, drogi podejścia do niego, ilość i charakter zapór i przeszkód, punkty oporu; rozmieszczenie środków ogniowych /szczególnie ppanc/, odwodów; rubież, z których możliwe są uderzenia śmigłowców bojowych npla; odsłonięte skrzydła i luki; silne i słabe miejsca w obronie npla; możliwe jego działanie
- pas natarcia, kierunek głównego uderzenia; odcinek przełamania, zadania bojowe pułków i linie rozgraniczenia między nimi;
- obiekty npla planowane do porażenia uderzeniami jądrowymi, lotnictwa i raketami z ładunkami zwykłymi, środkami zapalającymi, ogniem artylerii z ZSO i ogniem środków wydzielonych do strzelania na wprost;
- rejony SS i SO oddziału rakiet, artylerii i oddziałów obrony plot; lądowiska bazowania, podskoku i miejsca zasadzek śmigłowców bojowych; charakter, zakres i terminy rozbudowy inżynieryjnej;
- rubież rozwinięcia, ataku, bezpieczeństwa; ilość przejść w zaporach npla przed przednim skrajem, sposoby i czas ich wykonania.

Po zakończeniu pracy w terenie, gdy pozwala na to czas, dowódca dywizji wyjeżdża na rekonęsans do podległych dowódców oddziałów, wysłuchuje ich decyzji i w terenie uściśla im zadanie bojowe i zagadnienia współdziałania.

Drogi marszu, sposób ich przygotowania i organizację służby porządkowo-ochronnej zwykle uściślają oddzielne grupy rekonesansowe.

2.3. Organizacja współdziałania

str.97 - winno być - Współdziałanie w dywizji organizuje się na całą głębokość walki według zadań, rubieży, czasu i sposobów wykonania zadań tak z użyciem broni jądrowej jak i zwykłych środków rażenia, z uwzględnieniem użycia w pasie dywizji sił i środków wyższego przełożonego, bardziej szczegółowo - na głębokość zadania bliższego.

2.4. Organizacja dowodzenia

str.101 - winno być ^{Do} dowodzenia oddziałami w natarciu rozwija się punkty dowodzenia. Odległość ich od linii frontu oddziałów pierwszego rzutu zwykle wynosi: w dywizji - WSD-1-3km; SD-4-6km; TSD-do 20km w pułku - SD-1-3km; TSD-8-12km; PO-do 1km. Punkty dowodzenia przemieszcza się w miarę w miarę przesuwania się wojsk, na kierunkach ustalonych przez wyższego przełożonego, z uwzględnieniem warunków zapewniających trwałość i ciągłość dowodzenia.

2.5. Zabezpieczenie działań bojowych

Rozpoznanie

str.103 - winno być - Przed natarciem przeprowadza się powietrzne fotografowanie obrony, wzmaga się obserwację do ugrupowania bojowego wojsk działających w przodzie wysyła się pododdziały rozpoznawcze, a na tyły npla - grupy rozpoznawcze.

Bezpośrednio przed natarciem może być prowadzone rozpoznanie walką. W tym wypadku dywizja /pułk/ powinna być w gotowości do

rozwinęcia powodzenia pododdziałów prowadzących rozpoznanie walką.

Obrona radioelektroniczna

str.108 - winno być - Walka i obrona radioelektroniczna.

Podstawowymi zadaniami walki radioelektronicznej w natarciu są:
jądrowe i ogniowe porażenie punktów dowodzenia, węzłów łączności,
ważnych obiektów radioelektronicznych i środków rozpoznania npla;
radioelektroniczne obezwładnienie łączności radiowej środków napadu
raketowo-jądrowego, sieci radiowych powiadamiania, dowodzenia
i współdziałania broniących się wojsk i lotnictwa.

3. Rozwinęcie wojsk do natarcia

3.1. W natarciu z marszu

str.110 - winno być - Dla zapewnienia zorganizowanego podejścia
oddziałów i jednoczesnego ich ataku wyznacza się: rubież wyjściową,
rubież rozwinęcia i rubież ataku.

Rubież rozwinęcia w kolumny batalionowe wyznacza się w odległości
12-15km od przedniego skraju npla. Rubież rozwinęcia w kolumny
kompanijne wyznacza się w odległości 4-6km od przedniego skraju
obrony npla. Rubież ataku wyznacza się w odległości 600m i więcej.
Wyjście oddziałów dywizji z rejonu wyjściowego rozpoczyna się w
ustalonym czasie lub na sygnał do dywizji i wykonuje na maksymal-
nych prędkościach zgodnie z opracowanym wykresem /planem/.

Pułki pierwszego rzutu zazwyczaj maszerują w kolumnach batalio-
nowych wraz z przydzielonymi środkami wzmocnienia. Rozwijają się na
określonych rubieżach w ugrupowanie przedbojowe i na maksymalnie
dopuszczalnych prędkościach podchodzą do rubieży ataku.

Drugi rzut /odwód ogólnowojskowy/ dywizji maszeruje z reguły 15-20km
za pierwszym rzutem.

Przejścia w zaporach inżynieryjnych npla, przed przednim skrajem,
wykonuje się z reguły w czasie OPA. W wypadku gdy pododdziały zme-

chanizowane atakują na BWP /transporterach opancerzonych/ i wszystkie czołgi i BWP są wyposażone w trały minowe, przejścia w polach minowych npla wykonuje się z takim wyliczeniem, by na każdą atakującą kompanię przypadało jedno-dwa przejścia dla sprzętu bojowego nie posiadającego trałów.

W pozostałych wypadkach zwykle wykonuje się jedno przejście na każdy atakujący pluton.

Czas "G" oraz czas wykonania uderzeń jądrowych dowódca dywizji podaje dowódcom oddziałów przed rozpoczęciem marszu pułków pierwszego rzutu.

3.2. W natarciu z bezpośredniej styczności z nplem.

str.112 - winno być - Natarcie na broniącego się npla z bezpośredniej styczności, dywizja zwykle wykonuje z położenia obronnego po dokonaniu niezbędnego przegrupowania lub po zajęciu położenia wyjściowego do natarcia z marszu, z jednoczesnym luzowaniem broniących się wojsk.

Przegrupowanie dywizji przechodzącej do natarcia z bezpośredniej styczności z nplem wykonuje się w nocy w kolejności ustalonej przez dce dywizji. Dywizja przechodząca do pierwszego rzutu z głębi, zajmuje położenie wyjściowe jednocześnie z luzowaniem w swoim pasie broniących się wojsk, w ciągu jednej-dwóch nocy przed natarciem zgodnie z planem luzowania. Sygnał do ataku pododdziałów czołgów i zmechanizowanych podaje dowódca dywizji, mając na uwadze ustalony czas /"G"/ i ich odległość od przedniego skraju obrony npla.

4. Prowadzenie natarcia

4.1. Atak i przełamanie obrony nieprzyjaciela

str.113 - winno być - Atak broniącego się nieprzyjaciela wykonuje się w ścisłym współdziałaniu pododdziałów zmechanizowanych i czołgów w jednołitym pancernym lub kombinowanym ugrupowaniu bojowym.

Pododdziały czołgów w obu wypadkach atakują w linii bojowej, a pododdziały zmechanizowane w zależności od sytuacji - na bojowych wozach piechoty /transp.opanc./ bez spieszenia stanu osobowego /w ataku w jednolitym pancernym ugrupowaniu bojowym/ lub w ugrupowaniu pieszym w ślad za czołgami /w ataku w kombinowanym ugrupowaniu bojowym/.

Atak w jednolitym pancernym ugrupowaniu bojowym /bez spieszenia pododdziałów zmechanizowanych/ stosuje się kiedy obrona nieprzyjaciela jest skutecznie porażona bronią jądrową lub zwykłymi środkami rażenia, gdy większość jego środków przeciwpancernych na odcinkach przełamania, jako zasada, na kierunku głównego uderzenia jest zniszczona oraz w natarciu na obronę niedostatecznie rozbudowana pod względem inżynierii.

W takim wypadku czołgi atakują w ślad za wybuchami pocisków artylerii własnej /za pierwszą rubieżą ruchomej strefy ogniowej, wału ogniowego, podwójnego lub potrójnego kolejnego ześrodkowania ogniowego/ lub pod osłoną ruchomej strefy ognia prowadzonej ogniem rozpryskowym a oddziały zmechanizowane - na BWP /transp.opanc./ w linii bojowej za czołgami w odległości 100-200m prowadzą ogień ze wszystkich środków ogniowych.

Atak w kombinowanym ugrupowaniu bojowym /ze spieszeniem pododdziałów zmechanizowanych/ stosuje się podczas przełamania zawczasu przygotowanej i rozbudowanej pod względem inżynieryjnym obrony npla, rejonów umocnionych, przy niedostatku środków porażenia ogniowego oraz w terenie pagórkowatym i trudnodostępnym dla czołgów i BWP /transp.opanc./. Stan osobowy pododdziałów zmechanizowanych atakuje npla w ugrupowaniu pieszym, w tyralierze za linią bojową czołgów, w odległości zapewniającej im bezpieczeństwo od wybuchów własnej artylerii oraz wsparcie czołgów ogniem broni strzeleckiej. BWP /transp.opanc./ wykorzystując fałdy terenowe, skokami od rubieży do rubieży /od ukrycia do ukrycia/ działają za swoimi pododdziałami w odległości zapewniającej im skuteczne wsparcie atakujących czołgów i pod-

oddziałów zmechanizowanych ogniem własnej broni; niekiedy mogą być one działać bezpośrednio w tyralierze.

4.2. Bój spotkaniowy.

str.118 - winno być - Bój spotkaniowy - odmiana walki zaczepnej, w której obie strony dążą do wykonania postawionych zadań przez natarcie. Celem jego jest szybkie rozbicie nacierającego npla, zdobycie inicjatywy i stworzenie dogodnych warunków do dalszych działań.

Bój spotkaniowy może wyniknąć w marszu, w natarciu - podczas odpierania kontrataków i przeciwuderzeń, w czasie rozwijania powodzenia, przy zetknięciu się z wojskami npla wychodzącymi do zamknięcia wyłomów lub zajęcia dogodnych rubieży, w działaniach manewrowych w głębi; w obronie - podczas wykonywania kontrataków i przeciwuderzeń oraz w czasie niszczenia desantów powietrznych i morskich.

4.3. Pościg

str.120 - winno być - Pościg może nastąpić w wyniku rozwinięcia powodzenia w natarciu lub boju spotkaniowym dywizji oraz w wypadku zamierzonego wycofania npla. Ma on na celu zakończenie rozbicia odchodzącego npla i niedopuszczenie do zorganizowanego zajęcia obrony na dogodnych rubieżach w głębi. W zależności od sytuacji, dywizja może prowadzić pościg czołowy, równoległy oraz kombinowany jednocześnie od czoła i na kierunkach równoległych. Najcelowszym jest prowadzenie pościgu kombinowanego.

4.4. Odpieranie kontrataków - pozostaje bez zmian.

5. Forsowanie przeszkód wodnych

5.1. Sposoby forsowania przeszkód wodnych

str.124 w.35 - str.125 w.19 winno być:

- z marszu;
- z przygotowaniem forsowania jeszcze przed podejściem oddziałów /pododdziałów/ do przeszkody wodnej.

W takich warunkach forsowanie wykonuje się zwykle w takim ugrupowaniu bojowym w jakim dywizja /pułk/ naciera, z reguły, na szerokim froncie i w szybkim tempie.

Jeżeli forsowanie przeszkody wodnej z marszu nie miało powodzenia oraz gdy wymaga tego sytuacja, dywizja /pułk/ forsuje rzekę w ograniczonym czasie /orientacyjny czas w dywizji 6-8 godzin, w pułku 4-6 godzin/:

- z rozwinięciem sił głównych przed przeszkodą wodną;
- po planowym przygotowaniu.

W tym wypadku, siły główne forsują rzekę na wybranych odcinkach z bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem lub z marszu.

Do forsowania po planowym przygotowaniu, dywizji /pułkowi/ wyznacza się rejon wyjściowy bezpośrednio przed lub w odległości 20-40km od przeszkody wodnej.

5.2. Zasady forsowania przeszkód wodnych - pozostają bez zmian.

5.3. Organizacja forsowania str. 130 w. 28 winno być:

Rubież wyjściową do forsowania w odległości 1-2km, a podczas zajmowania rejonu wyjściowego do forsowania, bezpośrednio przed przeszkodą wodną - w odległości 100-300m od lustra wody;

str.131 w.5 winno być:

Rejon wyjściowy dla drugiego rzutu /odvodu ogólnowojskowego/ dywizji w odległości 15-20km od oddziałów pierwszego rzutu;

str.131 w.9 winno być:

Rejony załadowania na środki desantowo-przeprawowe i rejony uszczelniania czołgów, w miejscach ukrytych w odległości 5-6km od przeszkody wodnej, a podczas zajmowania rejonu wyjściowego do forsowania bezpośrednio przed przeszkodą wodną - bliżej.

str.131 w.23

W decyzji do forsowania dowódca dywizji dodatkowo określa:

- sposoby rozbitcia nieprzyjaciela na podejściach do przeszkody wodnej i na przeciwległym brzegu;

- zadania, sposoby i kolejność forsowania przeszkody wodnej przez oddziały wydzielone i pułki pierwszego rzutu, ich odcinki forsowania;
- rodzaj i ilość przepraw;
- sposoby i kolejność przeprawy pozostałych wojsk;
- miejsce, rodzaj, urządzenia dywizyjnych przepraw i czas ich gotowości;
- podział środków przeprawowych i możliwy manewr nimi;
- rubież wyjściową do forsowania, rejony uszczelniania czołgów, rejon wyjściowy drugiego rzutu /odvodu ogólnowojskowego/ oraz organizację obrony przeciwlotniczej odcinków forsowania, służby porządkowo-ochronnej i kolejność podejścia oddziałów do przeszkody wodnej.

str.131 w.29:

Podczas stawiania zadań do natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej dowódca dywizji w rozkazie bojowym dodatkowo podaje:

- oddziałowi wydzielonemu /awangardzie/ - odcinek forsowania i zadanie bojowe na przeciwległym brzegu;
- taktycznemu desantowi powietrznemu - zadanie do zdobycia mostów, przepraw, odcinków dogodnych do forsowania i urządzeń hydrotechnicznych na przeszkodzie wodnej;

str.132 w.1

- drugiemu rzutowi /oddziałowi ogólnowojskowemu/ rejon wyjściowy do forsowania, czas kolejność podejścia i przeprawy przez przeszkodę wodną, zadania na przeciwległym brzegu /działania do wykonania, których powinien być gotowy/;

str.132 w.12

Dywizja podczas forsowania szerokich i dużych przeszkód wodnych może otrzymać zadanie trzystopniowe niekiedy dwustopniowe.

Przykładowo, jeżeli dywizja forsuje przeszkodę wodną w toku natarcia to treść zadań może być następująca:

- zadanie bliższe - rozbić w swoim pasie natarcia pododdziały nie-

- przyjaciela na podejściach do przeszkody wodnej, a oddziałem wydzielonym i taktycznym desantem powietrznym opanować przeprawy na przeszkodzie wodnej lub dogodny odcinek do forsowania;
- zadanie następne - rozwinąć natarcie i wykorzystując przeprawy opanowane przez oddział wydzielony i taktyczny desant powietrzny z marszu sforsować przeszkodę wodną, rozbić pododdziały nieprzyjaciela na przeciwnym brzegu i opanować przyczółek zapewniający pokonanie przeszkody wodnej przez pozostałe siły dywizji;
 - zadanie dalsze - rozwinąć natarcie, rozbić podchodzące odwody i opanować wyznaczoną rubież.

Podrozdziały 5.4, 5.5, 5.6 - pozostają bez zmian.

Nastr. 141 przed podrozdziałem 6. Natarcie w rejonie zurbanizowanym wprowadza się dodatkowo następujący tekst:

Przełamanie rejonu umocnionego

Przełamanie rejonu umocnionego wykonuje się zwykle wówczas, kiedy obejście jego jest niemożliwe.

W działaniach z użyciem broni jądrowej przełamanie rejonu umocnionego wykonuje się przez niszczenie i burzenie uderzeniami jądrowymi betonowych schronów bojowych a następnie jego zdobycie przez oddziały /pododdziały/, z reguły z marszu.

W działaniach z użyciem tylko zwykłych środków rażenia rejon umocniony przełamuje się po wszechstronnym przygotowaniu. W takim wypadku na odcinku przełamania, stwarza się większą niż w zwykłych warunkach przewagę w siłach i środkach nad nieprzyjacielem. Dywizja naciera w węższym niż zwykle pasie.

Do właściwości ugrupowania bojowego dywizji podczas przełamania rejonu /pozycji/ umocnionego należy: głębokie urzutowanie; tworzenie w pułkach oddziałów szturmowych /gdy na kierunkach ich działań wykryto kompleks urządzeń i punktów oporu/, a w batalionach - grup szturmowych do blokowania i niszczenia betonowych schronów bojowych

i innych ważnych urządzeń; wzmocnienie oddziałów /pododdziałów/ zmechanizowanych dużą ilością czołgów, w tym również wyposażonych w miotacze ognia, artylerii i pododdziałami wojsk inżynieryjnych.

Skład oddziałów i grup szturmowych zależy jest od charakteru betonowych schronów bojowych i innych ważnych urządzeń.

Przełamanie rejonu umocnionego w warunkach użycia broni jądrowej rozpoczyna się wykonaniem urządzeń jądrowych na ważniejsze punkty oporu obrony nieprzyjaciela na kierunku głównego uderzenia, a w działaniach z użyciem tylko zwykłych środków rażenia - silnym i długotrwałym ogniowym przygotowaniem ataku, w toku, którego burzy się, oślepia i obezwładnia betonowe schrony bojowe w pasie i na skrzydłach wojsk nacierających, wykonuje się przejścia w zaporach i inne zadania ogniowego porażenia nieprzyjaciela.

Jeżeli w obronie nieprzyjaciela występują trwałe betonowe schrony bojowe do burzenia, których potrzeba więcej czasu, wówczas w ogniowym przygotowaniu ataku może być wydzielony okres burzenia w poszczególnych wypadkach burzenie trwałych, betonowych schronów bojowych może być wykonywane przed rozpoczęciem ogniowego przygotowania ataku, w związku z czym planuje się okres wstępnego burzenia. W obu wypadkach czas trwania ogniowego przygotowania ataku zależy od ilości i trwałości betonowych schronów bojowych.

Do burzenia betonowych schronów bojowych i rażenia czołgów w okopach, ogniem na wprost, wydzielają się działa dużych kalibrów i czołgi; natomiast do strzelania do otworów strzelniczych - wyrzutnie przeciwpancernych pocisków kierowanych imiotacze ognia ze składu grup szturmowych, środki te zajmują przygotowane stanowiska do czasu rozpoczęcia ogniowego przygotowania ataku.

Ogniowe wsparcie ataku zwykle przewiduje się na całą głębokość rejonu umocnionego.

Artyleria wspiera atak każdego węzła oporu, z reguły ruchomą strefą ognia, podwójnym wałem ogniowym lub kolejnym ześrodkowaniem ognia, ogniem dział i czołgów na wprost oraz ogniem wyrzutni przeciwpancernych pocisków kierowanych; atak między węzłami oporu - kolejnym

ześrodkowaniem ognia, ześrodkowaniem ognia i ognia do celu pojedynczego.

Podrozdział 6, str.141 - otrzymuje brzmienie:

Natarcie w rejonie zurbanizowanym i opanowanie miasta.

Treść punktu 6 uzupełnić tekstem:

W natarciu z użyciem broni jądrowej miasto może być burzone lub blokowane w walce z użyciem tylko zwykłych środków rażenia oraz w wypadku, gdy zniszczenie miasta bronią jądrową jest niecelowe, wojska powinny dążyć do rozbicia sił głównych nieprzyjaciela na podejściach do niego i zdobycia miasta z marszu.

Wszystkich dowódców od dowódcy kompanii włącznie wyposaża się w mapy /plany, zdjęcia fotograficzne/ miasta z ważnymi obiektami i urządzeniami. Dzielnice miast i szczególnie ważne obiekty się numeruje.

Szturm rozpoczyna się jednoczesnym atakiem pułków /batalionów/ z kilku kierunków; w mieście o zabudowie promieniowo-pierścieniowej - z krańca miasta do centrum, wzdłuż głównych ulic; w mieście o zabudowie prostokątnej - wzdłuż ulic w najkrótszych kierunkach do przeciwległego krańca miasta, w celu rozdrobnienia obrony na oddzielne rejony i zniszczenia broniącego się nieprzyjaciela częściami.

7. Natarcie wzdłuż wybrzeża morskiego - otrzymuje brzmienie: Natarcie dywizji /pułku/ wspólnie ze związkami taktycznymi /okrętami/ marynarki wojennej. Treść tego punktu otrzymuje brzmienie:

Dywizja /pułk/ prowadzi natarcie wspólnie ze związkami taktycznymi /okrętami/ marynarki wojennej po wysadzeniu jej na ląd, jako desant morski, w natarciu wzdłuż wybrzeża morskiego lub wzdłuż brzegu dużej rzeki, oraz podczas natarcia w celu wyjścia na brzeg morza /rzeki/ lub forsowania dużej przeszkody wodnej.

Wysadzenie desantu morskiego jest natarciem wojsk z morza na terytorium zajęte przez nieprzyjaciela.

Dywizja /pułk/ oraz dywizja /pułk/ desantowa mogą być wysadzane jako desant morski do udzielania pomocy wojskom nacierającym wzdłuż wybrzeża, w rozbiciu broniącego się nieprzyjaciela oraz do zdobycia i utrzymania wyspy /grup wysp/, bazy sił morskich, strefy cisańin i innych ważnych obiektów na brzegu zabezpieczających działania bojowe sił marynarki wojennej.

Skład desantu morskiego w każdym przypadku jest określany odpowiednio do postawionego zadania, sytuacji w rejonie lądowania i czasu trwania samodzielnych działań na brzegu.

Przed lub jednocześnie z wysadzeniem desantu morskiego wysadza się desant powietrzny do uchwycenia i utrzymania punktów lądowania, opanowania ważnych rejonów na wybrzeżu i w głębi, wzbronienia podejścia odwodem nieprzyjaciela i wykonania innych zadań. Jako desant powietrzny może być użyta brygada desantowo-szturmowa /pułk, batalion/.

Zadanie bojowe desantu morskiego z reguły dzieli się: w dywizji - na bliższe i dalsze, w pułku - na bliższe i następne.

Zadanie bliższe dywizji /pułku/ polega na opanowaniu odcinków wybrzeża i przygotowaniu przyczółków lądowania rozbiciu oddziałów /pododdziałów/ pierwszego rzutu obrony przeciwdesantowej nieprzyjaciela i rozwinięciu natarcia w głąb z wyjściem na rubieże zapewniające prowadzenie dalszych działań bojowych.

Zadanie dalsze /następne/ polega zwykle na rozwinięciu natarcia, rozbiciu podchodzących odwodów nieprzyjaciela, zdobyciu i utrzymaniu rejonów /rubieży/, zapewniających osiągnięcie celu działania desantu.

Ogólna głębokość zadania bojowego dywizji działającej jako desant morski, w zależności od sytuacji, może wynosić do 50 km, brygady - do 40 km, pułku - do 30 km.

Działania bojowe desantu morskiego obejmują załadowanie wojsk desantu na środki desantowo-transportowe, przejście desantu morzem, obezwładnienie obrony przeciwdesantowej nieprzyjaciela przed lądowaniem desantu, walkę o lądowanie desantu i wykonanie zadania przez wojska desantu na brzegu.

Walka o lądowanie desantu obejmuje ogniowe porażenie nieprzyjaciela, rozwinięcie sił lądowania, wykonanie przejść w zaporach przeciwdesantowych na podejściach do punktów lądowania i na brzegu, wysadzanie oddziałów wydzielonych i uchwycenie punktów lądowania, lądowanie sił głównych pierwszego i następnych rzutów desantu.

Desant morski wysadza się na wybrzeże nie przygotowane w porcie lub jednocześnie na wybrzeże i w porcie.

Desant może być wasadzany sposobem "brzeg-brzeg" bez przeładowania wojsk ze środków desantowo-transportowych na środki desantowe, albo "okręt-brzeg" z przeładowaniem wojsk ze środków transportowych na środki desantowe oraz sposobem kombinowanym, w którym pierwszy rzut desantu wysadzany jest sposobem "brzeg-brzeg", a drugi i następne - sposobem "okręt-brzeg".

Do wysadzenia desantu morskiego wyznacza się rejon lądowania, który obejmuje obszar wodny i pas brzegowy. Dywizje, z reguły, wysadza się w jednym rejonie na froncie do 30km, a niekiedy i więcej. Brygadzie wyznacza się odcinek lądowania o szerokości do 10km, pułkowi - do 6km; batalionowi punkt lądowania o szerokości do 2km. Oprócz zasadniczych odcinków i punktów lądowania przewiduje się również zapasowe. Podczas zdobywania wyspy dywizja może lądować na kilku oddzielnych odcinkach.

Dywizja /pułk/ zwykle ląduje w kilku rzutach, których liczba i skład zależą od otrzymanego zadania, warunków lądowania i liczby środków desantowo-transportowych. Do uchwycenia punktów lądowania i zabezpieczenia wysadzenia desantu pułki pierwszego rzutu z reguły wysyłają oddziały wydzielone, każdy w składzie do wzmocnionego batalionu zmechanizowanego, a ponadto, dywizja może wysadzać taktyczny

desant powietrzny w wypadku, gdy w skład desantu morskiego wchodzi dywizja desantowa, wówczas wykorzystuje się ją w składzie pierwszego rzutu na kierunku głównym, a jej oddziały i pododdziały jako oddziały wydzielone.

Pododdziały zmechanizowane pierwszego rzutu dywizji ze środkami wzmocnienia lądują z reguły z okrętów desantowych. Pozostałe oddziały desantu przechodzą morzem do rejonu lądowania na okrętach desantowych lub transportowych, a niekiedy również na okrętach bojowych.

Oddziały /pododdziały/ wyposażone w pływający sprzęt opancerzony i indywidualne środki pływające oraz przeszkolone do działań na morzu mogą w sprzyjających warunkach hydrometeorologicznych pokonywać nieduże przestrzenie morskie na własnych środkach pływających działając jako samodzielna grupa desantowa lub w składzie desantu morskiego. Działając w składzie desantu morskiego są one zwykle włączane do oddziału wydzielonego lub pierwszego rzutu. Do zabezpieczenia samodzielnej grupy desantowej w razie potrzeby wydzielają się okręty /kutry/ prowadzące, ochrony i służby awaryjno-ratunkowej.

Dla wysadzenia desantu morskiego formuje się siły lądowania, które obejmują oddziały desantowe i siłami ochrony, oddziały okrętów wsparcia ogniowego, grupy uderzeniowe /okrętów/, oddział obrony wodnego rejonu lądowania grupy zabezpieczające, bazę lądowania, grupy okrętów do działań demonstracyjnych i pozornych.

Na dowódcę sił lądowania wyznacza się dowódcę eskadry /dywizji/ morskich sił desantowych lub innego związku operacyjnego /ZT/ marynarki wojennej. Odpowiada on za załadowanie, przejście morzem i wysadzenie desantu w wyznaczonym rejonie; wykonanie ogniowego zabezpieczenia rozwinięcia sił lądowania, ogniowego przygotowania, ogniowego wsparcia lądowania i ogniowego wsparcia działań desantu na brzegu; obronę przeciwlotniczą desantu podczas przejścia morzem i lądowania; dowóz morzem środków materiałowych, ewakuację rannych, chorych

i uszkodzonego uzbrojenia, sprzętu bojowego i innego; organizację służby ratunkowej.

Dowódca sił lądowania podporządkowuje się wszystkim dowódców okrętów bojowych, desantowych, transportowych i specjalnych, które uczestniczą w wysadzeniu desantów oraz dowódcę bazy lądowania.

Na dowódcę desantu morskiego wyznacza się dowódcę dywizji desantowej. Odpowiada on za przygotowanie wojsk do działań bojowych i wykonanie przez desant zadań po wylądowaniu. Dowódca desantu morskiego podporządkowuje się wszystkie oddziały, wydzielone w skład desantu morskiego oraz desant powietrzny po jego wylądowaniu.

Do zabezpieczenia wysadzenia sił głównych i następnych rzutów desantu morskiego na brzeg, wylądowania sprzętu, uzbrojenia i innych środków materiałowych, ewakuacji rannych i chorych oraz do przechowywania zapasów środków materiałowych organizuje się wspólnie z tyłami desantu bazę lądowania. Na jej dowódcę wyznacza się oficera marynarki wojennej.

Ogniove zabezpieczenie rozwinięcia sił lądowania rozpoczyna się z chwilą podejścia desantu do rejonu rozwinięcia i trwa do rozpoczęcia ogniowego przygotowania. Jest ono wykonywane środkami wyższego przełożonego.

Ogniove przygotowanie lądowania: rozpoczyna się na sygnał dowódcy sił lądowania i wykonywane jest do czasu podejścia środków desantowych z pododdziałami oddziałów wydzielonych /pierwszego rzutu, do punktów lądowania. W pierwszej kolejności niszczy się obiekty, które mogą przeciwdziałać rozwijaniu i działaniom okrętów trałowych; oddziałów wydzielonych i taktycznego desantu powietrznego. Jednocześnie wykonywane są uderzenia ogniowe przez wojska rakietowe i artylerię okrętów wsparcia ogniowego na obiekty w głębi obrony nieprzyjaciela. W tym samym czasie wykonuje się obezwładnienie radioelektroniczne.

Ogniove wsparcie lądowania rozpoczyna się wraz z wyjściem środków desantowych na rubież, od której nieprzyjaciel może skutecznie oddziaływać środkami ogniowymi z przedniego skraju /2-3km/ na czołowe pododdziały desantu i trwa do czasu opanowania przez desant zasadniczy punktów oporu obrony przeciwdesantowej /pierwszej pozycji/ na głębokość 3-5 km i więcej.

Ogniove wsparcie działań desantu na brzegu wykonuje się na całą głębokość postawionego zadania przez ciągłe oddziaływanie artylerii desantu i artylerii okrętowej, wykonanie ześrodkowań grupowych i pojedynczych uderzeń lotnictwa i raketami z ładunkiem zwykłym na broniące się wojska nieprzyjaciela, jego odwody i inne obiekty.

Lądowanie desantu morskiego rozpoczyna się w wyznaczonym czasie /"G"/, w momencie osiagania brzegu nieprzyjaciela przez pododdziały czołowe pierwszego rzutu.

W działaniach o opanowanie rejonu szkierów /drobnych wysepek skalistych w rejonie wybrzeża/, w celu dojścia do lądu, desant morski w pierwszej kolejności ląduje i opanowuje zewnętrzne wyspy a następnie zdobywa kolejną. Działania te stanowią szereg powtarzających się przepraw z jednej wyspy na drugą z szerokim wykorzystaniem środków desantowo-przeprawowych dywizji /pułku/ czołgów pływających, bojowych wozów piechoty /transporterów/, czołgów wyposażonych w indywidualne środki pływające, małych okrętów i kutrów desantowych oraz śmigłowców.

8. Natarcie w górach

8.3. Zadania w natarciu w górach

str.180 w.32-37 otrzymuje brzmienie:

"W górach dywizja może nacierać w szerszym pasie, który w zależności od charakteru terenu obejmuje dwa-trzy kierunki dostępne do działania wojsk. W określonych wypadkach dywizja zamiast pasa może otrzymać

tylko kierunek natarcia. Pułk z zasady naciera na jednym kierunku".
str.131 w.21-32 otrzymuje brzmienie:

"Zadaniem bliższym dywizji może być rozbicie w pasie natarcia
broniących się oddziałów pierwszego rzutu dywizji nieprzyjaciela
i zdobycie przełęczy /ważnych obiektów/ w jego głębokości taktycz-
nej; zadaniem dalszym - rozbicie odwodów dywizyjnych nieprzyjaciela
i opanowanie przełęczy i ważnych rubieży /obektów/ w głębi jego
obrony.

8.5. Organizacja natarcia

str.185 w.5-11 otrzymuje brzmienie:

"W decyzji dowódca dywizji /pułku/, oprócz zagadnień ogólnych,
określa: sposób i kolejność zdobycia przełęczy, tuneli i innych
ważnych obiektów; zadania oddziałów obejścia i sposób ich współ-
działania z oddziałami /pododdziałami/ nacierającymi od czoła oraz
z taktycznym desantem powietrznym /pododdziałami desantowo-szturmo-
wymi/; przedsięwzięcia dotyczące zapewnienia pokonania trudno dostęp-
nych rejonów, osłony skrzydeł i tyłów, orientacji i utrzymania kie-
runków działania. Szczególną uwagę powinien zwrócić na wybór kie-
runku głównego uderzenia.

9. Natarcie w terenie lesisto-jeziornym

9.3. Zadanie dywizji w natarciu w terenie lesisto-jeziornym

str.197 - 14 wiersz od dołu otrzymuje nowe brzmienie:

"Szerokość pasa natarcia dywizji może wynosić do 30km i więcej.

9.4. Ugrupowanie bojowe str.198

dotatkowo wprowadza się do str.198 - 11 wiersz od dołu:

W dywizji oprócz drugiego rzutu z reguły wydziela się odwód ogólno-
wojskowy, z zadaniem przeciwdziałania oskrzydleniom i obejściom
nieprzyjaciela, ochrony dróg dowozu i ewakuacji oraz ważnych obiek-
tów, a także walki z desantami powietrznymi.

Na każdy kierunek wyznacza się oddział torujący. Większość artylerii przydziela się pułkom /batalionom/ nacierającym na samodzielnych kierunkach.

9.5. Organizacja natarcia

dodatkowo wprowadza się do str.199 - 17 wiersz od dołu:

Podczas organizacji natarcia dowódca dywizji oprócz zagadnień ogólnych, określa: przedsięwzięcia dotyczące orientacji i utrzymywania kierunku natarcia, wzajemnego rozpoznawania wojsk i oznakowania opanowanych rubieży /rejonów/; zadania oddziału obejścia i sposób jego współdziałania z oddziałami nacierającymi od czoła; przedsięwzięcia dotyczące pokonywania zapór i zniszczeń oraz rejonów pożarów lasu; przedsięwzięcia dotyczące wzmocnienia ochrony punktów dowodzenia, stanowisk startowych oddziału rakiet, artylerii środków obrony przeciwlotniczej i osłony skrzydeł, sposób i kolejność działania po wyjściu z lasu".

9.7. Zabezpieczenie działań bojowych

dodatkowo wprowadza się do str. 202 - 17 wiersz od góry:

"Pododdziały wojsk inżynierskich wykonują przejście w zaporach i zawałach leśnych, budują drogi na przełaj i urządzają rozjazdy na drogach leśnych, oznaczają je znakami i drogowskazami, biorą udział w lokalizacji i gaszeniu pożarów lasu, osłaniają zaporami inżynierskimi opanowane rubieże i węzły dróg oraz wykonują niszczenia i zapory na przesiekach i drogach wyprowadzających od nieprzyjaciela na skrzydło i tyły nacierających wojsk.

Oddziały zabezpieczenia technicznego i tyłowego rozwijają się na kierunkach działań dywizji, blisko ugrupowania bojowego. Dla zapewnienia pokonania trudnych do przejścia odcinków, mogą być im przydzielone pododdziały wojsk inżynierskich i środki ewakuacji.

W rejonach, gdzie ruch transportu samochodowego jest niemożliwy do dowozu środków materiałowych oraz ewakuacji rannych i chorych mogą być wykorzystane śmigłowce i inne środki".

9.8. Prowadzenie natarcia

dodatkowo wprowadza się do str.202 10 wiersz od dołu:

"W wypadku, kiedy pododdziały zmechanizowane atakują w ugrupowaniu pieszym a czołgi nacierają bezpośrednio w ugrupowaniu bojowym pododdziałów zmechanizowanych, wówczas bojowe wozy piechoty /transportery opancerzone/ działają za czołgami i ogniem niszczą nieprzyjaciela zatrzymującego ruch pododdziałów czołgów i zmechanizowanych.

Przed wyjściem z lasu dowódca dywizji zawczasu organizuje rozpoznanie terenu i nieprzyjaciela przed frontem oraz podejmuje stosowne środki zapewniające zmniejszenie strat od niespodziewanego ognia nieprzyjaciela prowadzonego do oddziałów wychodzących na skraj lasu".

10. Natarcie w zimie

Treść bez zmian.

11. Natarcie w nocy

11.2. Cechy szczególne natarcia

str.218 drugi wiersz od dołu uzupełnić o dodatkowy tekst.

"Natarcie w nocy może rozpocząć się przełamaniem obrony nieprzyjaciela lub być rozwinięciem dziennych działań bojowych. Dywizja może przełamywać obronę w nocy z marszu lub z bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem. Jeżeli natarcie w nocy jest rozwinięciem dziennych działań bojowych, wówczas przechodzi się do niego bez żadnej przerwy.

Kierunki natarcia wybiera się w terenie, który ma najmniej przeszkód naturalnych i dobrze widoczne w ciemności dozory. Powinny one wyprowadzać do wyznaczonych obiektów najkrótszą drogą i wykluczać konieczność wykonywania skomplikowanego manewru".

11.3. Zadanie w natarciu w nocy

str.220 6 wiersz od dołu otrzymuje nową treść.

"Głębokość zadania bojowego dywizji podczas przełamania obrony w nocy jest zwykle taka sama, jak w natarciu w dzień. Pułkowi pierwszego rzutu nacierającemu w nocy dodatkowo może być wyznaczona rubież, którą powinien opanować do świtu. Rubież ta powinna zapewniać dogodne

warunki wprowadzenia do walki drugiego rzutu i rozwinięcie natarcia od świtu".

11.4. Ugrupowanie bojowe

str. 221 12-16 wiersz od góry otrzymuje nową treść:

"Do pierwszego rzutu wydziela się taką ilość sił i środków, która zapewnia wykonanie otrzymanego zadania w ciągu nocy bez wprowadzania do walki drugiego rzutu. Pułkom pierwszego rzutu podporządkowuje się większość artylerii i innych środków wzmocnienia".

11.5. Organizacja natarcia

str.221 1 wiersz od dołu otrzymuje dodatkową treść:

"Natarcie w nocy organizuje się zawczasu".

str.223 7 wiersz od dołu otrzymuje nową treść:

"Podczas stawiania zadań bojowych dowódca dywizji podaje dodatkowo:

- pułkom pierwszego rzutu - rubieżę, które powinny opanować do świtu;
- artylerii - zadanie do zniszczenia i obezwładnienia środków radio-
lokacyjnych i oświetleniowych nieprzyjaciela oraz do oświetlenia terenu i jego celów, postawienia dozorów świetlnych, oślepiania punktów obserwacyjnych i środków ogniowych nieprzyjaciela;
- oddziałom obrony przeciwlotniczej - zadania do walki ze środkami oświetlającymi nieprzyjaciela i sposób przejścia od działań nocnych do dziennych".

ROZDZIAŁ IV. OBRONA

1. Zasady ogólne

1.1. Istota i cel obrony

str.231 w.13 otrzymuje brzmienie:

"Obrona powinna być trwała i aktywna zdolna odeprzeć uderzenia nieprzyjaciela z użyciem wszystkich rodzajów broni".

str.32 w.8 otrzymuje brzmienie:

"Celem obrony jest zerwanie lub odparcie natarcia przeważających sił nieprzyjaciela i zadanie mu dużych strat, utrzymanie ważnych rejonów /rubieży, obiektów/ terenu i stworzenie sprzyjających warunków do prowadzenia zdecydowanego natarcia".

1.2. Warunki przejścia dywizji do obrony

str.232 w.22 "Obrona może być przygotowana zawczasu lub organizowana w toku walki, bez styczności z nieprzyjacielem lub w warunkach bezpośredniej styczności z nim".

1.3. Miejsce, zadania i możliwości dywizji w obronie

str.235 w.13 "Dywizji wyznacza się pas, pułkowi - odcinek, batalionowi rejon obrony.

W warunkach zachodniego teatru działań wojennych szerokość pasa obrony dywizji może wynosić 30-45 km.

W obronie wybrzeża morskiego i osłonie granicy państwowej szerokość pasa obrony dywizji może być większa.

Głębokość pasa obrony dywizji może wynosić 20-25 km.

Dywizja drugiego rzutu rozmieszcza się w rejonie ześrodkowania lub zajmuje obronę z reguły na kierunku głównym.

Dywizja znajdująca się w odwodzie zajmuje wyznaczony jej rejon ześrodkowania, przygotowuje pozycje obronne i jest w gotowości do wykonania niespodziewanie wynikających zadań oraz do wzmocnienia związków taktycznych pierwszego rzutu, które utraciły zdolność bojową".

1.4.2. Ugrupowanie sił i środków

str.237 "Ugrupowanie dywizji w obronie składa się z dwóch lub jednego rzutu".

1.4.3. System ognia

na str.241 wprowadza się tekst nowy:

"Kompleksowe porażenie ogniowe nieprzyjaciela w obronie organizuje się z uwzględnieniem uderzeń jądrowych i w połączeniu z systemem zapór inżynierskich.

Kompleksowe porażenie ogniowe nieprzyjaciela w obronie, w zależności od sytuacji może być wykonywane jako:

- kontrprzygotowanie ogniowe /artyleryjskie i lotnicze/;
- ogniowe wzbronienie /artyleryjskie i lotnicze/ podejścia i rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela;
- ogniowe odparcie /artyleryjskie i lotnicze/ ataku nieprzyjaciela;
- ogniowe wsparcie /artyleryjskie i lotnicze/ broniących się wojsk;
- porażenie ogniowe nieprzyjaciela w czasie wykonywania kontrataków"

str.245 w.26 "Pas przesłaniania można tworzyć o głębokości 20-40km obejmujący kilka pozycji i rejonów obrony /punktów oporu/ oraz rozbudowany system zapór inżynierskich.

Pasa przesłaniania bronią oddziały /oddział/ wydzielone w sile wzmocnionych batalionów zmechanizowanych lub batalionów czołgów a niekiedy wzmocnionego pułku, wydzielonych z drugiego rzutu dywizji".

str.246 w.7 "Pozycję przednią organizuje się w odległości 6-8 km od przedniego skraju".

2. Organizacja obrony

str.246. Przygotowanie obrony w dywizji rozpoczyna się z chwilą otrzymania zadania bojowego i obejmuje:

- organizację walki /podjęcie decyzji, postawienie zadań bojowych, organizację dowodzenia i współdziałania, kompleksowego porażenia jądrowego i ogniowego nieprzyjaciela, wszechstronnego zabezpieczenia walki i dowodzenia, planowanie walki/;

- przygotowanie dywizji do wykonania zadań bojowych;
- zajęcie obrony, stworzenie ugrupowania bojowego i systemu ognia;
- inżynierską rozbudowę pasa obrony;
- organizację i prowadzenie pracy politycznej;
- kontrolę gotowości obrony i oddziałów /pododdziałów/ do wykonania zadania;
- oraz inne przedsięwzięcia.

str.247 w.20 "W zamiarze walki dowódca dywizji określa:

- kierunek skupienia głównego wysiłku i rejonu od utrzymania, których zależy trwałość obrony;
- wymagany stopień porażenia ogniowego nieprzyjaciela; obiekty rażenia bronią jądrową i konwencjonalną oraz sposób i kolejność ich wykorzystania w czasie podchodzenia nieprzyjaciela /w położeniu wyjściowym do natarcia/, rozwijania i przechodzenia do ataku;
- sposoby odparcia natarcia i rozbicia nieprzyjaciela, który wtargnął w obronę, kierunki kontrataków;
- ugrupowanie bojowe, przygotowanie pasa obrony dywizji i kolejność prac związanych z rozbudową inżynierską".

2.6. Dowodzenie

na str.256 wprowadza się do tekstu uzupełnienie normami:

- stanowisko dowodzenia dywizji rozmieszcza się 8-10 km od przedniego skraju obrony;
- wysunięte stanowisko dowodzenia - w miejscach dogodnych do obserwacji;
- tylne stanowisko dowodzenia w odległości do 30 km od przedniego skraju obrony.

Pozostałe podrozdziały pozostają bez zmian.

Obrona w nocy - bez zmian.

Obrona przeszkód wodnych - bez zmian.

Wprowadza się nowe pojęcia przed podrozdziałem 5, str.273

Obrona rejonu umocnionego

Rejony umocnione tworzy się do osłony odcinków granicy państwowej na najbardziej prawdopodobnych i dostępnych kierunkach natarcia nieprzyjaciela oraz szczególnie ważnych rejonów, ośrodków administracyjnych i obiektów w głębi.

Rejon umocniony zwykle obejmuje pasy obrony, pozycję przednią /pozycje ubezpieczenia bojowego/, a niekiedy również pas przesłaniania.

Pas obrony może posiadać 2-3 pozycje obronne, odległość między nimi 4-6 km.

Pas przesłaniania rozbudowuje się na zasadach ogólnych.

Pozycję przednią rozbudowuje się przed przednim skrajem obrony rejonu umocnionego w odległości 4-6 km od niego.

Podstawę pasa obrony rejonu umocnionego stanowią rejony obrony batalionów /dywizjonów/ i punkty oporu oddzielnie broniących się kompanii /baterii/ w oparciu o stałe gniazda ogniowe i inne ważne urządzenia oraz umiejętnie zorganizowane porażenie ogniowe /system ognia/ i system zapór inżynierskich.

Rejon obrony batalionu /dywizjonu/ rejonu umocnionego może wynosić 8-12 km wzdłuż frontu i do 4 km w głąb.

Ugrupowanie bojowe rejonu umocnionego tworzy się zwykle w dwa rzuty z odwodem ogólnowojskowym. Składa się ono z ugrupowań bojowych batalionów, karabinów maszynowych i artylerii /dywizjonów artylerii i karabinów maszynowych/, artylerii, odwodów i środków obrony przeciwlotniczej.

Obronę dywizji w pasie rejonu umocnionego - rozbudowuje się, podobnie jak w warunkach zwykłych z uwzględnieniem struktury obrony i ugrupowania bojowego rejonu umocnionego.

Szerokość pasa obrony dywizji, jak również jego głębokość może być znacznie większa niż w warunkach zwykłych.

Ugrupowanie bojowe dywizji tworzy się w dwa rzuty.

Str.290 Obrona wybrzeża morskiego

Str.291 - Szerokość pasa obrony może wynosić:

Dywizji - do 100km, pułku - do 30km i obejmować kilka odcinków dogodnych do wysadzania desantów nieprzyjaciela.

W obronie wysp dywizja może bronić jednej lub kilku wysp albo tylko część dużej wyspy.

Str.300. Dowódca dywizji podejmując decyzję do obrony wybrzeża morskiego, wyspy oprócz zagadnień ogólnych określa:

- najbardziej prawdopodobne odcinki /rejon/ wybrzeża /wyspy/ do wysadzenia desantu morskiego i powietrznego nieprzyjaciela oraz skryte podejścia do nich z morza;
- jakimi siłami i środkami porazić nieprzyjaciela podczas przejścia morzem, w rejonie rozwinięcia, podczas zbliżania się środków desantowych do brzegu, odparcia lądowania desantu na brzeg /wyspę/ i prowadzenia działań bojowych na brzegu;
- system obserwacji, rozpoznania i łączności, z uwzględnieniem istniejących systemów na wybrzeżu.

Obrona rejonu zurbanizowanego

str.278 Nie są podane normy.

Dywizja w obronie miasta otrzymuje pas lub sektor obrony. W pas obrony dywizji włącza się całe miasto lub część dużego miasta.

Pułk otrzymuje odcinek obrony.

Obrona w górach

str.313 nie ma norm taktycznych.

Obronę w górach z reguły organizuje się na szerokim froncie, na kierunkach dostępnych do natarcia nieprzyjaciela.

Dywizja może bronić 2-3 samodzielnych kierunków, z których jeden jest kierunkiem głównym.

Obrona w terenie lesisto-jeziornym

str.331 - nie ma norm taktycznych

Obrona w zimie

str.344 - nie podane są normy taktyczne.

str.345 - Ugrupowanie bojowe dywizji tworzy się bardziej głębokie niż w zwykłych warunkach.

Drugi rzut /odwód ogólnowojskowy/ rozśrodkowuje się w kilku miejscach w pobliżu dróg lub przy rokadach.

RCZDZIAŁ V. WYCOFANIE

str.372 w.6 - winno być:

"W decyzji do wycofania dowódca dywizji /pułku/ oprócz ogólnych zagadnień, określa: dogodne do walki rubieże pośrednie i rubież ostateczną, oraz ich zajęcia i terminy utrzymania; siły i środki do osłony wycofania, kolejność marszu na rubież pośrednią i ostateczną; organizację obrony przeciwlotniczej; kolejność i sposób wycofania oddziałów /pododdziałów/ zabezpieczenia technicznego i tyłowych oraz ewakuacji rannych i chorych.

Dowódca dywizji /pułku/ w rozkazie do wycofania podaje:

- oddziałom sił głównych - zadania, pasy lub drogi wycofania, kolejność i sposób wyjścia z walki, linie wyrównania i czas ich przekroczenia, pośrednią i ostateczną rubież wycofania oraz do jakich działań mają być gotowe;
- pododdziałom osłony, zapewniającym wyjście sił głównych dywizji /pułku/ z walki - skład i zadania;
- ariergardom i szpicom - skład i zadania;
- oddziałowi rakiet, artylerii i oddziałom /pododdziałom/ obrony przeciwlotniczej - zadania, kolejność i sposób wycofania.

Ponadto, dowódca dywizji /pułku/ uściśla obiekty uderzeń lotnictwa, podaje rubieże oraz kolejność i sposób ustawienia zapór inżynierskich, przedsięwzięcia dotyczące utrzymania i zniszczenia

ważnych obiektów, terminy oraz kolejność prowadzenia działań obronnych na rubieżach pośrednich kolejność i sposób wycofania oddziałów i pododdziałów zabezpieczenia technicznego i tyłowych oraz ewakuacji rannych i chorych".

str.284 - ostatni akapit - powinno być:

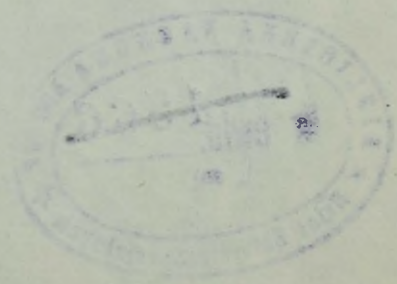
"Z chwilą wyjścia na ostatnią rubież wycofania organizuje się obronę, a w sprzyjających warunkach dywizja /pułk/ zmienia ugrupowanie bojowe w celu przejścia do natarcia. Próby przerwania tej rubieży przez nieprzyjaciela odpiera się uderzeniami oddziału rakiet i lotnictwa, ogniem wszystkich rodzajów broni oraz aktywnymi działaniami broniących się oddziałów /pododdziałów/".

ROZDZIAŁ VI. WALKA W OKRĄŻENIU I WYJSCIE Z OKRĄŻENIA

str.392 - Organizacja walki w okrążeniu dodać:

"Podejmując decyzję do przełamania i wyjścia z okrążenia dowódca dywizji /pułku/ oprócz zagadnień ogólnych określa:

- odcinek, kierunek i czas przełamania frontu okrążenia oraz odcinki działań odwracających uwagę;
- siły i środki biorące udział w przełamaniu, działaniach odwracających uwagę i osłonie na pozostałym froncie;
- położenie wyjściowe wojsk przeznaczonych do przełamania, kolejność i czas jego zajęcia;
- siły i środki niezbędne do osłony skrzydeł;
- sposób współdziałania między oddziałami /pododdziałami/ dywizji /pułku/ oraz między nimi a działającymi poza rejonem okrążenia;
- sposób i kolejność wychodzenia z okrążenia, kolejność wycofania się oddziałów /pododdziałów/ przysługujących front okrążenia oraz wyznaczonych do osłony skrzydeł".

ROZDZIAŁ VII. DZIAŁANIA RAJDOWE

W całości pozostaje w swym dotychczasowym brzmieniu. Uzupełnić natomiast należy o działania rajdowe elementów ugrupowania bojowego operacyjnej grupy manewrowej. Ponadto jako elementy ugrupowania OGM mogą wystąpić oddziały rajdowe. Szczegóły w rozdziale dotyczącym organizacji i działania OGM.

W rozdziale III Natarcie - wprowadzono nowy podrozdział:

"ORGANIZACJA I DZIAŁANIE DPanc /DZ/ JAKO
OPERACYJNEJ GRUPY MANEWRWEJ ARMII"

Treść tego rozdziału została przedstawiona
w skrypcie opracowanym pod tym samym tytułem.

Ponadto z treścią tego podrozdziału można zapoznać się
studiując Projekt "Regulaminu Walki Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych
PRL - Część I /dywizja, brygada, pułk/ wyd.GZSzB 1983r. nr bibl.
pf 1566, str.190 - 202.

1669

Wydrukowano w 100 egz.

Egz.nr 1-100 Bibl.Nauk OZS
Wyk. ppłk Konieczny
Druk E.K.dnia 17.11.83r.
Druk ASG WP nr pf 1801/WW

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Zbiórów Specjalnych
Nr wpł. 44913

